

Portugalska

Portugalska lahko ponudi tujcem veliko stvari, od turizma do industrije, od gospodarstva in kulture do športa in bogate kulinarčne in vinske tradicije.

Portugalci so izredno prijazni ljudje in pri njih je vsak gost dobrodošel. Vrata so odprta tudi za manj premožne, morda zato, ker so ljudje zaradi precej skromne življenske ravni bolj razumevajoči, dostopni in odprti in jim je zavist tuja. V tej deželi je preprostim ljudem, med katerimi so tudi ribiči, gostoljubje sveto. Seveda so tudi meščani vselej pripravljeni priskočiti na pomoč, čeprav so na prvi pogled videti bolj vase zaprti.

Skoraj vsak kraj na Portugalskem ima svoje svetnike, ki jih verniki častijo z velikimi slovesnostmi. Največjo čast izkazujejo Mariji, Rožnovenski Materi božji, v mestu Fatima (ob reki Tejo, severno od Lizbone), v pokrajini Santarem, ki je za krščansko zelo pomemben kulturni in romarski kraj. V najbolj pomembnih dneh za Fatimo, 13. maja in 13. oktobra, priroma v to mesto več kot milijon vernikov iz vsega sveta, da bi doživeli izkušnjo treh pastirčkov, ki se jim je, kot pravijo, Devica Marija prikazovala od 13. maja do konca oktobra 1917.

⇒ **Portugalska** je velika (skupaj z Azorskimi otoki in Madeiro) **91 971 kvadratnih kilometrov**, v njej pa je leta **1991** živel približno deset milijonov in pol prebivalcev

⇒ na severu države najdemo **gorata območja**, bolj proti jugu **sredogorja**, na zahodu ob rekah **Tejo in Sado nižavje**, na jugu, v **Alenteju in Algarvi**, pa **gričevnat svet**

Poiščite omenjene regije na karti v atlasu!

⇒ na bolj namočenem severu prevladuje **drobna posest**, za poleti vroč in sušen jug pa so značilne **veleposesti**

Karta v knjigi na strani 97 prikazuje količino padavin v severnih, srednjih in južnih delih Portugalske!

⇒ močno je prisotna **depopulacija** (praznenje) **notranjih delov**, hitra pa je **rast prebivalstva v obalnem pasu** (litoralizacija), predvsem v aglomeracijah **Lizbone in Porta**

Slika v knjigi na strani 97 prikazuje Porto, drugo največje portugalsko mesto z okoli 350 000 prebivalci!

⇒ **v preteklosti** je bila država znana predvsem po **izvozu rib, vina in plutovine** (primarni sektor), **danes pretežno** že izvažajo **industrijske izdelke** (sekundarni sektor)

⇒ na Portugalskem je **pomemben tudi ribolov**, ki je razvit **vzdolž celotne obale** (izvoz konzerv sardin)

⇒ **pomembno** je tudi **vinogradništvo**, poznani so predvsem **vinogradi ob reki Douro** (sloviti portovec)

⇒ **plutovino** pridobivajo tako, da enkrat na deset let **olupijo lubje hrasta plutovca**, ki uspeva v **južnem delu države**

⇒ **glede izvoza plutovine** je Portugalska **med vodilnimi državami sveta**

⇒ **rudnih bogastev** ima država **malo**

⇒ **za časa Salazarjevega režima** je Portugalska veljala za **gospodarsko zaostalo državo**, ki se je **močno oklepala svojih kolonij**

⇒ **leta 1974** je bil režim **zrušen**, hkrati pa **tudi kolonialni imperij** (vračanje Portugalcev v matično deželo)

⇒ **vojaškemu udaru** je sledilo **politično nestabilno desetletje**, kar je še **poslabšalo življenske razmere**

⇒ v **drugi polovici osemdesetih let** so začeli izvajati **gospodarske reforme**, vspostavili so **politično stabilnost**, hkrati pa se je začel **hiter gospodarski razvoj**

⇒ **leta 1986** se je Portugalska **vkjučila v EU** in tako je v državo začel dotekati tudi **tuj kapital**

⇒ naglo se je začel **razvijati tudi turizem** (obala Algerve na jugu)

⇒ kljub temu da Portugalska še vedno velja za **eno najrevnejših članic EU**, je v zadnjih nekaj letih **opazen hiter napredek**

Andora in Gibraltar

- ⇒ **Andora** je majhna gorska država v Pirenejih na meji med Španijo in francijo s katalonskim uradnim jezikom
- ⇒ **največje dobičke** je imela država v zadnjih letih **od nakupovalnega turizma**, poleg tega pa načrtujejo za prihodnost **ново organiziranost bančnega sistema**, ki naj bi iz Andore ustvaril **nov bančni paradiž v Evropi**
- ⇒ **Gibraltar** leži na ozkem polotoku, ki se razteza od španke sredozemske obale proti jugozahodu
- ⇒ **velik del ozemlja** je velikanski skalnati rt iz apnenca, **Gibaltarski vrh ali La Rocca**
- ⇒ v gospodarstvu **Gibaltarja** sta pomembne predvsem **turizem in trgovinski promet**